

Συμπεράσματα του Εθνικού Συνεδρίου για την Υ&ΑΕ

Την τελευταία ημέρα του Συνεδρίου "Ασφάλεια, Υγιεινή και Υγεία στο Χώρο της Εργασίας στην Ελλάδα - Προοπτικές στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης" που έγινε στο στάδιο Ειρήνης και Φιλίας 28-30/1/93, ο κ. Γ. Σπυρόπουλος Πρόεδρος του ΙΥΑΣΕ συνόψισε τα συμπεράσματα των 20 ωρών εργασιών του συνεδρίου και 35 ομιλιών. Από την εκτενή του παρουσίαση, ξεχωρίζουμε τα εξής 20 σημεία:

1. Το Συνέδριο ήταν επιτυχές με υψηλή συμμετοχή (περί τους

1 9 9 2

Ευρωπαϊκό έτος
για την ασφάλεια,
την υγιεινή
και την υγεία
στο χώρο εργασίας

2. Η συνειδητοποίηση της σημασίας των θεμάτων Υ&ΑΕ αυξά-

νει σημαντικά.

3. Το νομοθετικό πλαίσιο Υ&ΑΕ διευρύνεται προοδευτικά από θέματα εργατικής / βιομηχανικής / ασφαλιστικής νομοθεσίας προς την κατεύθυνση της προστασίας του περιβάλλοντος και προστασίας καταναλωτών.

4. Επισημάνθηκε η τεράστια καθυστέρηση με την οποία οι κοινωνικοί συνομιλητές αρχίζουν να ασχολούνται με θέματα Υ&ΑΕ.

5. Στην Ελλάδα τα θέματα Υ&ΑΕ δεν έ-

χουν ενσωματωθεί στον κορμό των προβλημάτων που θέτει η ανθρώπινη εργασία. Η αποκοπή αυτή από το σώμα των εργασιακών σχέσεων εμπόδισε την Υ&ΑΕ να θεωρηθεί ως μείζον θέμα της εργατικής πολιτικής. Γεγονός που εξηγεί την σχετική έλλειψη προτεραιότητας για την Υ&ΑΕ στους συνδαγώνες και τις δυσκολίες της επιθεώρησης εργασίας να αναγνωρίσει τη συμβολή της στην βελτίωση των συνθηκών εργασίας.

(συν. σελ. 4)

Οσο υπάρχουν δάση

Τα δάση που αποτελούν ανεκτίμητο εθνικό πλούτο όταν δεν τα καίνε οι εμπρηστές, τα κόβουν οι καταπατητές με απώτερο σκοπό να ...φυτέψουν βίλες. Εδώ και χρόνια είμαστε μάρτυρες ενός διαρκούς εγκλήματος εναντίον του φυσικού περιβάλλοντος μέσω της συστηματικής καταστροφής των δασών.

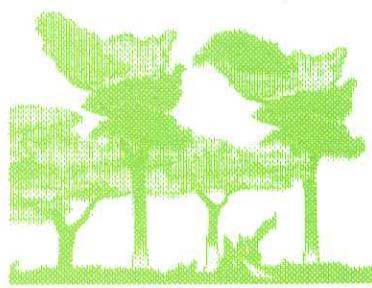
Η όλη υπόθεση αναδεικνύει σε όλο της το μεγαλείο την ολιγωρία της Πολιτείας μέσω των εκάστοτε κυβερνώντων, να αντιμετωπίσει αυτό

το ζωτικής σημασίας θέμα.

Το πρόβλημα πάντως δεν πρέπει να το βλέπουμε κάθε φορά από την όψη που βγαίνει στην επιφάνεια. Εδώ πρόκειται για κύκλωμα το οποίο δρα σε μόνιμη βάση και στο οποίο εμπλέκονται μεσίτες, εργολάβοι, δικηγόροι, συμβολαιογράφοι, κρατικοί υπάλληλοι, δασικοί υπάλληλοι, που προβαίνουν σε παντός είδους αξιόποινες πράξεις όπως πλαστογραφήσεις και άλλες, ενώ άλλοι έχουν αναλάβει την δράση ...πε-

δίου, δηλαδή τις πυρκαγιές, τις περιφράξεις κλπ.

Μία ακόμα ...καθετοποιημένη έκφραση της παραοικονομίας με απίστευτες και μη

αντιστρέψιμες φθορές στο φυσικό περιβάλλον.

Και όλα αυτά κάτω από την ομπρέλλα ανοχής της Πολιτείας που ακόμα δεν έχει

προβεί στην στοιχειώδη πράξη της σύνταξης δασολογίου για να ξέρει τουλάχιστον τι πρέπει να φυλάξει.

Και βέβαια χρειάζονται αξιόπιστοι μηχανισμοί ελέγχου, υποδομές και τόσα άλλα. Αν δεν υπάρξει άμεσα ενεργοποίηση της Πολιτείας σ' αυτό το θέμα τότε πέρα από το ότι θα έχουμε καταστρέψει τα δάση στη χώρα μας θα παραδώσουμε στους επόμενους την γνωστή ...καμμένη γη.

Έχουμε το δικαίωμα;

Συνάντηση ΕΚΑ με ΚΕΠΕΚ Δ. Αττικής

Από το ΕΚΑ τονίσθηκαν οι εξής προτεραιότητες:

1. Ελεγχος εφαρμογής της νομοθεσίας με προτεραιότητα στους νόμους που αφορούν συγκεκριμένους βλαπτικούς παράγοντες (μόλυβδος, αμίαντος, βενζόλιο, θόρυβος, κλπ.) και καταγραφή των επιχει-

ρήσεων που τις αφορούν.

2. Ελεγχος των επιχειρήσεων κατά κλάδο (μέταλλο, τυπογραφεία, κλπ).

3. Ισχυροποίηση των ελέγχων. Αν με την τρίτη επίσκεψη η επιχείρηση αδιαφορεί ακόμη για την λήψη των μέτρων που έχουν υποδειχθεί, τότε ο επιθεω-

ρητής εργασίας να επιβάλλει πρόστιμα.

4. Ενημέρωση των επιχειρήσεων με επιστολή για οδηγίες που πρόκειται να ισχύσουν στη χώρα μας εντός του έτους.

5. Δραστηροποίηση της ΝΕΥΑΕ.

Ελεγχος τυπογραφείων - βιβλιοδετίων στην Δ. Αττική

Το ΚΕΠΕΚ (Κέντρο Πρόληψης Επαγγελματικού Κινδύνου της επιθεώρησης εργασίας) της Δ. Αττικής πρόκειται να διενεργήσει έλεγχο στα τυπογραφεία και βιβλιοδετεία της περιοχής του. Με επιστολή του στις επιχειρήσεις προηγουμένως θα προειδοποιεί διαίτερη προσοχή θα δοθεί:

- στην έκθεση εργαζομένων στο θόρυβο,

διαλύτες, σκόνη χαρτιού

- σε κινδύνους από κινούμενα μέρη μηχανών

- στην χειρωνακτική διακίνηση φορτίων

- την χορήγηση και χρήση μέσων ατομικής προστασίας (γάντια, μάσκες, ωτασπίδες, κλπ.).

Ευρωπαϊκό Φόρουμ για την Υγιεινή και Ασφάλεια της Εργασίας

Με την λήξη του ευρωπαϊκού έτους για την Υγιεινή και Ασφάλεια της Εργασίας, η **Ευρωπαϊκή Συνομοσπονδία Συνδικάτων (CES, ETUC)** διοργάνωσε στο Λονδίνο Φόρουμ με το ίδιο θέμα. Στο φόρουμ συμμετείχαν αντιπροσωπείες συνδικάτων από όλες τις χώρες της Κοινότητας και επι πλέον από τη Νορβηγία, Σουηδία, Ελβετία και τον Καναδά.

Το ΕΚΑ εκπροσώπησε δημολής αντιπροσωπεία αποτελούμενη από τους: Φώτη Σιάνη, μέλος της Διοίκησης του ΕΚΑ και Χριστίνα Θεοχάρη, υπεύθυνη του Τμήματος Περιβάλλοντος.

Η θεματολογία αφορούσε σε ζητήματα γενικότερης πολιτικής πάνω στα θέματα Υγιεινής & Ασφάλειας της Εργασίας, ποιότητας του εργασιακού περιβάλλοντος και διαπλοκής του με το ευρύτερο περιβάλλον. Αφορούσε ακόμα σε ειδικά θέματα και αποτελέσματα ερευνών. Παρουσιάστηκε η εμπειρία των συνδικάτων και αναπτύχθηκε πλούσιος προβληματισμός ανάμεσα

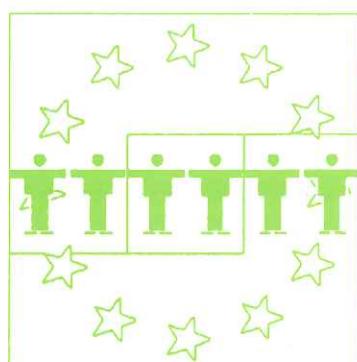
στους συμμετέχοντες.

Η CES επαναδιακήρυξε τη θέλησή της να αναδείξει σε όλα τα επίπεδα, τα ζητήματα που κατοχυρώνονται από το άρθρο 118Α της Συνθήκης Ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, το οποίο αναφέρεται στην "προώθηση της καλυτέρευσης του χώρου της εργασίας, την προ-

νας.

Τα ειδικά θέματα του Φόρουμ αφορούσαν στις εμπειρίες των συνδικάτων στην καταπολέμηση του θορύβου στο εργασιακό περιβάλλον, τις νέες μορφές οργάνωσης της εργασίας, το άγχος στην εργασία, την ασφάλεια και το περιβάλλον από δραστηριότητες που περικλείουν κινδύνους, την ποιότητα του αέρα στο εργασιακό περιβάλλον, το ευρύτερο περιβάλλον και την πρόληψη απυχημάτων μεγάλης έκτασης, τη διαχείριση της Y&AE, θέματα τοξικών ουσιών όπως ο αμίαντος, οι οργανικοί διαλύτες, υποκατάστατων επικίνδυνων ουσιών και τη βία στην εργασία. Στο Φόρουμ παρουσιάστηκαν ακόμα αναφορές στην υγεινή και ασφάλεια των εργαζομένων".

Στην Ευρώπη των 100 εκατομμυρίων εργαζομένων όπου συμβαίνουν 11 εκατομμύρια εργατικά στυχήματα το χρόνο, εκ των οποίων το 70% θα μπορούσε να είχε αποφευχθεί αν είχαν ληφθεί μέτρα, προβάλλει επιτακτική η ανάγκη της συνέχισης της προσπάθειας σε όλα τα επίπεδα με δράσεις εκπαίδευσης, πληροφόρησης και έρευ-

Θέματα Y&AE για διεκδίκηση στις επιχειρήσεις

1. Τήρηση βιβλίων:

α) γραπτών υποδείξεων Τεχνικών Ασφάλειας, Γιατρού Εργασίας (Ν. 1568, αρθ. 6, παρ. 1 και αρθ. 9 παρ. 1)

β) καταγραφής εργατικών στυχημάτων (παθών, περιγραφή συνθηκών, προτεινόμενα μέτρα, να μην επαναλειφθεί) (Ν. 1568, αρθ. 32, παρ. A9)

γ) συντήρησης αυτοματισμών ασφάλειας στις μηχανές (Ν. 1568, αρθ. 19, παρ. 2).

2. Ο εκπρόσωπος των εργαζομένων να συνοδεύει τον επιθεωρητή εργασίας

(συν. σελ. 4)

Η ταυτότητα του ΝΕΦΟΥΣ

Ο βαθμός ρύπανσης της ατμόσφαιρας στις πόλεις πόρος διορίζεται μετρώντας τις συγκεντρώσεις των στοιχείων ή χημικών ενώσεων (ρύπων) που την προκαλούν.

Οι κύριοι ρύποι της ατμόσφαιρας είναι:

ο καπνός, τα σωματίδια, το διοξείδιο του θείου (SO_2), τα οξείδια του αζώτου (NO_x), το μονοξείδιο του άνθρακα (CO) και οι υδρογονάνθρακες (HC's).

Σύμφωνα με μελέτη του ΠΕΡΠΑ η κατανομή ανά πηγή και ανά ρύπο είναι αυτή του πίνακα που ακολουθεί:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΕΚΠΟΜΠΕΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΘΗΝΑΣ							
ΠΗΓΕΣ	ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ		ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΘΕΡΜΑΝΣΗ		ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ		ΣΥΝΟΛΟ
	τόν/έτος	%	τόν/έτος	%	τόν/έτος	%	
ΚΑΠΝΟΣ	3,300	64	859	17	1,035	19	5,194
ΣΩΜΑΤΙΔΙΑ	90				21,206	100	21,296
SO_2	1,410	7	3,690	21	12,696	72	17,796
NO_x	17,400	67	1,391	5	7,181	28	25,972
CO	332,750	100	380		449		324,579
ΥΔΡΟΓΟΝΑΝΘΡΑΚΕΣ	46,200	68	190		36,510	32	88,137
ΜΕΣΗ ΚΕΝΤΡΟΒΑΡΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ %		75		3		22	

Πρέπει ωστόσο να σημειωθεί ότι η συμμετοχή είναι μέση κεντροβαρική και θεωρεί τις πηγές ομοιόμορφα κατανεμημένες. Τα ποσοστά συμμετοχής ωστόσο μπορούν να διαφοροποιούνται σε τοπικό επίπεδο όπου κάποια πηγή μπορεί να υπερτερεί των άλλων. Τέλος οι ρύποι της ατμόσφαιρας μέσω της υγρής κατακρήμνισης ή της ξηράς εναπόθεσης φθάνουν τόσο στο έδαφος όσο και στα νερά και τα ρυπαίνουν επίσης. Το νέφος με άλλα λόγια δεν αφορά μόνο στην ατμόσφαιρα αλλά σε όλους τους φυσικούς αποδέκτες (νερό, έδαφος, κλπ).

Σχέδιο νέας οδηγίας

Η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων προτείνει Σχέδιο Οδηγίας για τον ολοκληρωμένο έλεγχο και την πρόληψη της ρύπανσης.

Το πνεύμα της νέας οδηγίας απηχεί την ανάγκη ενιαίας αντιμετώπισης, αντί του κατακερματισμού των πολλαπλών προσπαθειών που καταβάλλονται για τη βελτίωση του περιβάλλοντος.

Βασικοί στόχοι του ολοκληρωμένου ελέγχου και της πρόληψης της ρύπανσης αποτελούν:

α) η πρόληψη ή η επίλυση προβλημάτων ρύπανσης αντί της μετακύλησής της σε όλα τα μήματα του περιβάλλοντος,

β) η καθιέρωση αποτελεσματικότερων για τη βιομηχανία και αποδοτικότερων για το περιβάλλον ελέγχων ρύπανσης,

γ) ο πολλαπλασιασμός των δυνατοτήτων καθορισμού προτεραιοτήτων,

δ) η ενθάρρυνση της συνοχής της περιβαλλοντικής νομοθεσίας.

Οι αστικές συγκοινωνίες στην υπηρεσία των πολιτών

Με αυτό το θέμα διοργανώθηκε Ευρωπαϊκή διάσκεψη από το Ινστιτούτο Εργασίας (I.N.E) της ΓΣΕΕ, τις Ομοσπονδίες Σιδηροδρομικών Σωματείων Πολιτικής Αεροπορίας (ΟΣΠΑ), ΟΥΠΑΕ και το ΕΚΑ (Σωματείο Εργαζομένων στην πρώην ΕΑΣ).

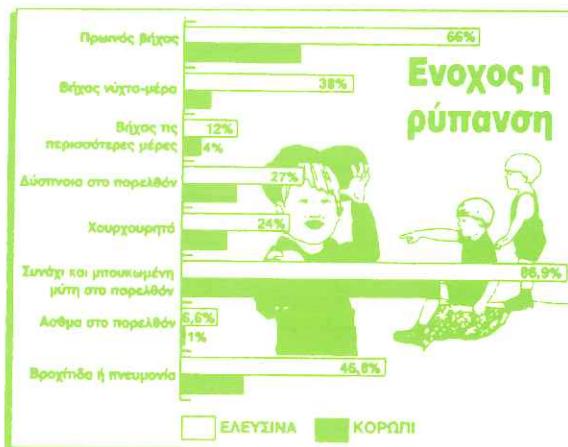
Στην Διάσκεψη αναπτύχθηκαν θέματα που αφορούν στο ιδιοκτησιακό καθεστώς, στην οργάνωση, χρηματοδότηση στις εμπειρίες μεγάλων αστικών κέντρων της Ευρώπης (Βρυξέλλες, Φρανκφούρτη, Παρίσι, Ρώμη), την Τοπική Αυτοδιοίκηση και τις αστικές συγκοινωνίες, τα δημοκρατικά και συνδικαλιστικά δικαιώματα των εργαζομένων στος οργανισμούς κοινής ωφέλειας. Συμμετείχαν εκπρόσωποι εργαζομένων από την Γερμανία, το Βέλγιο, την Ιταλία, τη Γαλλία.

Το όζον μειώνεται σταθερά

Η Παγκόσμια Μετεωρολογική Οργάνωση (WMO) του ΟΗΕ επιβεβαιώνει έκθεση της GREENPEACE σε σχέση με την μείωση των επιπέδων της προστατευτικής ζώνης του όζοντος, φθάνοντας στην Φινλανδία και την Σουηδία σε επίπεδα 40% κάτω του κανονικού και 20% για την Β. Αμερική. Την κατάσταση επιδεινώνουν αφ' ενός η αλόγιστη χρήση χλωροφθορανθράκων (CFC's) και αφ' ετέρου θερμά ρεύματα αέρος που από τις τροπικές περιοχές του Ατλαντικού και του Ειρηνικού κατευθύνονται προς την Ευρώπη και την Β. Αμερική αντιστοίχως.

Ρύπανση και νοσηρότητα

Τα παιδιά ανήκουν στις ευπαθείς ομάδες πληθυσμού και είναι ευάλωτα στις επιπτώσεις της ρύπανσης. Μία συγκριτική έρευνα του Ινστιτούτου Υγείας του Παιδιού ανά-

μεσα στα παιδιά δύο περιοχών της Αττικής με ομοιότητα στον πληθυσμό, τις κλιματολογικές και κοινονικοοικονομικές συνθήκες, η μία επιβαρυμένη περιβαλλοντικά και η άλλη όχι, είναι ενδεικτική της νοσηρότητας που επικρατεί.

Εκδόσεις του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας

1. Guide-lines for the radiation protection of workers in industry (ionising radiations)
2. Health insurance in developing countries: The social security approach
3. International data on anthropometry
4. International directory of occupational safety and health institutions
5. Low-cost ways of improving working conditions: 100 examples from Asia
6. Major hazard control: A practical manual
7. Occupational cancer: Prevention and control
8. The organisation of first aid in the workplace
9. Safety and Health at Work. ILO-CIS Bulletin: Five-yearly index, 1984-1988

Πληροφορίες: ILO Publications, International Labour Office, Vincent House, Vincent Square, London SW1P 2NB. Tel. (071) 828 6401, Fax. (071) 233 5925

Εισαγωγική προσέγγιση στην μηχανική ασφάλεια με αναφορά στην νομοθεσία των Ε.Κ. και έρευνα στην Ελληνική οικοδομική βιομηχανία.

Γ.Δ. Πανόπουλος, Ιανουάριος '93. Εκδόσεις "Φοίβος", Στουρνάρη 15, τηλ. 3636432.

Θέματα Y&AE για διεκδίκηση στις επιχειρήσεις (συν. από σελ. 2)

καθ' όλη την διάρκεια της επίσκεψης του στην επιχείρηση και να παίρνει αντίγραφο του Δελτίου Υποδείξεων του επιθεωρητή.

3. Καθιέρωση κονδυλίου στον προϋπολογισμό της επιχείρησης για την Y&AE. Το ύψος του θα μπορούσε να εκφρασθεί ως ποσοστό του εργατικού κόστους στην επιχείρηση.

Συμπεράσματα του Εθνικού Συνεδρίου για την Y&AE (συν. από σελ. 1)

6. Θα ήταν πολύ επικίνδυνο ν' αφήσουμε να αναπτυχθεί περαιτέρω η κοινοτική ρύθμιση των προβλημάτων Y&AE χωρίς την παράλληλη ανάπτυξη των κανόνων στους υπόλοιπους τομείς των εργασιακών σχέσεων, οι οποίοι παραμένουν στα πρόθυρα της Κοινωνικής Ευρώπης.

7. Αν και υπάρχουν θεσμοί για την Y&AE, αυτοί δεν λειτουργούν αποτελεσματικά, διότι και οι 3 κρίκοι των θεσμών αυτών αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα στην λειτουργία τους. Οι 3 αυτοί κρίκοι είναι: θεσμοί παρακολούθησης των συνθηκών Y&AE, ελέγχου από την Πο-

λιτεία και συμμετοχής των εργαζομένων.

8. Είναι απαραίτητη η ανάγκη αναβάθμισης της δημοσιογραφίας στο χώρο της Y&AE.

9. Οι υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης του Επαγγελματικού Κινδύνου (ΠΠΕΚ) είναι το μέσο δια του οποίου λαμβάνει σάρκα και οστά η προστασία και πρόληψη. Οι υπηρεσίες αυτές είναι η πιο σημαντική πλευρά ενός εθνικού συστήματος ΠΠΕΚ.

10. Τα ξένα μοντέλα υπηρεσιών ΠΠΕΚ θα πρέπει να προσαρμοσθούν στα ελληνικά δεδομένα. Σε μια χώρα μικρομεσαίων επιχειρήσεων όπως η Ελλάδα, τα Διεπιχειρησιακά Κέντρα Y&AE είναι η καλύτερη επιλογή για την Ελλάδα.

11. Δεν γίνεται ορθολογική χρήση των υγειονομικών και ασφαλιστικών δυνατοτήτων της χώρας μας. Απαιτείται μια πολιτική αντιμετώπισης των εργατικών ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών που να δίνει το βάρος στην πρόληψη και βελτίωση των συνθηκών εργασίας.

12. Θα πρέπει να γενικευθεί η εργοδοτική εισφορά επαγγελματικού κινδύνου και να είναι ανάλογη των επιδόσεων των επιχειρήσεων στην ΠΠΕΚ, ενώ ο πόρος αυτός να αξιοποιείται για σκοπούς πρόληψης.

13. Τα επιδόματα ανθυγιεινής εργασίας, παρόλο που αντιπίθεται σε κάθε πολιτική πρόληψης, θα επιζούν όσο συνεχίζεται η έλλειψη υπηρεσιών ΠΠΕΚ και οι αμοιβές των εργαζομένων δεν αντιστοιχούν στην αξία της προσφερόμενης εργασίας.

14. Είναι απαράδεκτο οι στατιστικές επαγγελματικών παθήσεων να εξακολουθούν να είναι ανύπαρκτες.

15. Θα πρέπει να καθιερωθεί ο προληπτικός ιατρικός έλεγχος των εργαζομένων με συγκεκριμένες προδιαγραφές και συχνότητα.

16. Η έλλειψη γιατρών εργασίας είναι σκανδαλώδης. Η πολιτεία θα πρέπει να ανοίξει τις πόρτες των ΑΕΙ στη διαδασκαλία της Y&AE για την εκπαίδευση όλων των αναγκαίων ειδικοτήτων (τεχνικών ασφάλειας, εργονόμων, βιομηχανικών υγιεινολόγων, ψυχολόγων εργασίας κλπ.)

17. Η υγεία δεν μπορεί να θεωρηθεί -όπως άλλοτε- ως το μονοπάλιο της ιατρικής επιστήμης, διότι στο χώρο της εργασίας συμβάλλουν πολλά επαγγέλματα και ειδικότητες. Αυτή την διεπιστημονικότητα και πολυδιάστατο χαρακτήρα της υγείας εκφράζει η αυξανόμενη χρήση του όρου "υγεία στο χώρο εργασίας" αντί "ιατρική της εργασίας". Ο γιατρός εργασίας και ο τεχνικός ασφάλειας θα πρέπει στο μέλλον να ενταχθούν σε μια ομάδα ειδικών.

18. Χρειάζεται εικπαιδευτική εκστρατεία για την στελέχωση των υπηρεσιών ΠΠΕΚ. Η έρευνα για την Y&AE είναι σχεδόν ανύπαρκτη.

19. Ο διάλογος μεταξύ των τριών φορέων (Πολιτεία, Εργαζόμενοι, εργοδότες) είναι το θεμέλιο για την διαμόρφωση και εφαρμογή υγιεινούς πολιτικής για την Y&AE.

20. Η βελτίωση του εργασιακού περιβάλλοντος αποτελεί βασική παράμετρο για την βελτίωση των εργασιακών σχέσεων.

Την "ΑΡΑΣΗ" επιμελούνται οι υπεύθυνοι των Τμημάτων Περιβάλλοντος και Υγιεινής & Ασφάλειας Εργασίας.
Υπεύθυνος για την Διοίκηση του ΕΚΑ : Χρήστος Πολυζωγόπουλος.

Διάθεση : ΕΚΑ, Γ' Σεπτεμβρίου 48Β', 104 33 ΑΘΗΝΑ. ☎ 8836917, 8841818. FAX : 8839271.

Επιτρέπεται η χωρίς άδεια αναδημοσίευση ή αναπαραγωγή μέρους του φύλλαδίου, με μόνη υποχρέωση την αναφορά της πηγής.